

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 2 c kap. 5 § i strafflagen och lagen om behandling av personuppgifter vid Brottspåföljdsmyndigheten

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås ändringar i strafflagens bestämmelser om villkorlig frigivning. Utgångspunkten i de gällande bestämmelserna är att en fånge som avtjänar ett fängelsestraff på viss tid frigives villkorligt när fången har avtjänat två tredjedelar av sitt straff. En fånge som under fem år före brottet inte avtjänat ett fängelsestraff i ett fängelse ska dock frigives villkorligt när hälften av straffet har avtjänats. En fånge som har begått sitt brott före 21 års ålder frigives i regel villkorligt när hälften av straffet är avtjänat, eller när en tredjedel av straffet är avtjänat om fången under tre år före brottet inte avtjänat ett fängelsestraff i fängelse. Avsikten är att ändra lagstiftningen så att bara en dömd som avtjänar sitt första fängelsestraff ska kunna frigives efter att ha avtjänat en kortare kvotdel av sitt straff och att den dömda sålunda inte på nytt ska kunna räknas som förstagångsförbrytare efter en viss tid utan brott.

Dessutom föreslås det att bestämmelserna om rätten för vissa tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten att behandla personuppgifter om dömda ändras. Den föreslagna ändringen i strafflagen förutsätter tillgång till ett längre tidsintervall av uppgifter för beräkning av strafftiden än vad som behövs för närvarande.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2025.

1.

Lag

om ändring av 2 c kap. 5 § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 2 c kap. 5 § 2–4 mom., sådana de lyder i lag 521/2019, som följer:

2 c kap.

Om fängelse och kombinationsstraff

5 §

Definition och bestämmande av villkorlig frigivning

Den som avtjänar ett fängelsestraff på viss tid ska friges villkorligt, om inte något annat följer av 9 §, när den som avtjänar ett fängelsestraff har avtjänat två tredjedelar av straffet. En fånge som innan brottet begicks inte avtjänat ett fängelsestraff i ett fängelse ska friges villkorligt när hälften av straffet har avtjänats.

Trots det som föreskrivs i 2 mom. ska en fånge som avtjänar ett fängelsestraff på viss tid för ett brott som fången har begått före 21 års ålder friges villkorligt, om inte något annat följer av 9 §, när fången har avtjänat hälften av straffet. En fånge som innan brottet begicks inte avtjänat ett fängelsestraff i fängelse ska friges villkorligt när en tredjedel av straffet för ett brott som fången begått före 21 års ålder avtjänats.

De lindrigare kvotdelarna enligt 2 och 3 mom. kan tillämpas även om personen i fråga, innan brottet begicks, i fängelse har avtjänat förvandlingsstraff för böter eller straff för vägran att fullgöra civiltjänst enligt 74 § i civiltjänstlagen (1446/2007) eller för civiltjänstgöringsbrott enligt 75 § i den lagen, för vägran att fullgöra civiltjänst under extra tjänstgöring eller under mobilisering enligt 76 § i den lagen eller för civiltjänstgöringsbrott under extra tjänstgöring eller under mobilisering enligt 77 § i den lagen eller för vägran att fullgöra värnplikt enligt 118 § i värnpliktslagen (1438/2007), för uteblivande från uppbåd under mobilisering enligt 120 § i den lagen, för undvikande av tjänstgöring enligt 122 § i den lagen eller för undvikande av tjänstgöring under mobilisering enligt 123 § i den lagen. Vid beräkning av kvotdelar beaktas inte delar av en dag. Den avräkning för tiden för frihetsberövande som avses i 6 kap. 13 § i denna lag ska dras av från ovannämnda kvotdelar.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På brott som har begåtts före ikraftträdandet av denna lag och på verkställigheten av straff som följer av ett sådant brott tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

2.

Lag

om ändring av lagen om behandling av personuppgifter vid Brottspåföljdsmyndigheten

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om behandling av personuppgifter vid Brottspåföljdsmyndigheten (1301/2021) en ny 15 a § som följer:

15 a §

Utöver vad som i 14 § föreskrivs om rätten för tjänstemännen vid Brottspåföljdsmyndigheten att behandla uppgifter i Brottspåföljdsmyndighetens register, har de tjänstemän i vars tjänsteuppdrag ingår beräkning av strafftiden rätt att behandla sådana i 6 § avsedda uppgifter som överförs till det i 33 § avsedda indexet och som är nödvändiga för beräkning av strafftiden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den xx xxxx 20xx

Statsminister

Petteri Orpo

justitieminister Leena Meri